

market. The study demonstrates how the correct valuation of assets and liabilities affects the development strategy and financial reporting of agricultural enterprises. The role of internal control and regular inventories in ensuring the accuracy of valuation is separately highlighted.

Key words: *assets, liabilities, financial stability, agricultural enterprises, valuation, liquidity, solvency, valuation methods, internal control, inventory.*

Науковий керівник:

Дубініна М.В.

*доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет*

УДК 657.3:338.43

**Роль інвентаризації в управлінні активами і зобов'язаннями
сільськогосподарських підприємств**

Іващенко Володимир,

Здобувач вищої освіти спеціальності 071 Облік і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: *Розглянуто роль інвентаризації активів і зобов'язань в управлінні сільськогосподарськими підприємствами, зокрема в умовах воєнного стану. Визначено, що інвентаризація є важливим інструментом для відновлення обліку та коригування фінансових і виробничих процесів. Окрему увагу приділено специфіці інвентаризації в аграрному секторі та її впливу на підвищення ефективності управлінських рішень.*

Ключові слова: *інвентаризація, активи, зобов'язання, облік, управлінські рішення.*

Інвентаризація активів і зобов'язань є важливим елементом системи управління, що забезпечує ефективність і прозорість обліку на сільськогосподарських підприємствах. Вона являє собою процес перевірки фактичної наявності активів та відповідності їх кількості і вартості обліковим даним. Цей процес є необхідним для досягнення точності фінансової звітності, що важливо для оцінки фінансового стану підприємства та планування подальших дій.

На сільськогосподарських підприємствах інвентаризація має свої особливості через специфіку виробничих процесів, сезонні коливання обсягів виробництва і необхідність забезпечення високої точності в обліку матеріальних і фінансових ресурсів. Правильна інвентаризація активів дозволяє виявити проблеми, пов'язані з їх збереженням та використанням, що особливо актуально в умовах військового стану чи інших форс-мажорних ситуацій.

Згідно з дослідженням В.С. Литвиненка, інвентаризація активів є одним з основних інструментів відновлення обліку в сільськогосподарських підприємствах, особливо в умовах війни. Вона дозволяє зібрати достовірні дані про наявність активів та їх стан, що необхідно для подальшого управлінського контролю. Це сприяє кращому плануванню ресурсів і підвищує ефективність використання матеріальних і фінансових активів.

Особливо важливою є роль інвентаризації при оцінці зобов'язань підприємства. Зобов'язання можуть бути не лише фінансовими, а й постачальницькими чи виробничими, що має великий вплив на фінансову стабільність сільськогосподарського підприємства. Регулярне проведення інвентаризації дозволяє своєчасно виявляти помилки в обліку зобов'язань, що допомагає уникнути фінансових втрат та непередбачених ситуацій.

Ю.О. Луцук у своєму дослідженні зазначає, що інвентаризація є частиною системи управлінських рішень у державному секторі і включає в себе не тільки перевірку фактичних даних, але й аналіз результатів для прийняття подальших управлінських рішень. У контексті сільськогосподарських підприємств важливим є використання результатів інвентаризації для коригування виробничих планів і фінансових стратегій.

Особливістю інвентаризації в сільському господарстві є її періодичність, яка залежить від типу активів і вимог законодавства. Наприклад, щорічна обов'язкова інвентаризація дозволяє не лише перевірити точність обліку, але й своєчасно реагувати на зміни в стані активів, таких як втрата або пошкодження матеріальних цінностей.

Зміни в обліковій політиці підприємства або в законодавстві можуть вимагати внесення корективів у процес інвентаризації. В умовах війни або кризових ситуацій ці зміни можуть стати ще більш актуальними, оскільки впливають на доступність і якість ресурсів. У такому випадку, інвентаризація стає інструментом для відновлення або коригування виробничих і фінансових планів підприємства.

В умовах воєнного стану, як зазначає В.С. Литвиненко, сільськогосподарські підприємства стикаються з додатковими труднощами у проведенні інвентаризації, такими як нестабільність постачання ресурсів і зниження виробничих потужностей. Однак саме в цей період правильне проведення інвентаризації стає ключовим чинником для стабільності підприємства, оскільки дозволяє оперативно коригувати облікові дані і адаптувати стратегії управління.

Інвентаризація також сприяє формуванню ефективної системи контролю за використанням фінансових і матеріальних ресурсів, що є необхідним для забезпечення безперервності функціонування сільськогосподарських підприємств, зокрема в умовах криз. Це дозволяє підприємству зберігати конкурентоспроможність на ринку і уникати фінансових криз.

Для забезпечення ефективної інвентаризації на сільськогосподарських підприємствах необхідно забезпечити відповідну підготовку персоналу і використання сучасних методів обліку, таких як автоматизація процесів та

використання спеціалізованих програмних продуктів. Це дозволяє не лише підвищити точність обліку, але й значно зменшити час, необхідний для проведення інвентаризації.

Особливу увагу слід приділяти розробці внутрішніх стандартів і процедур для проведення інвентаризації на підприємствах. Це включає в себе не лише правильну організацію робіт, але й ефективне використання результатів інвентаризації для покращення фінансових і виробничих показників.

Інвентаризація активів і зобов'язань є необхідною складовою частиною аудиту фінансової звітності на сільськогосподарських підприємствах. Вона дозволяє не лише забезпечити точність облікових даних, але й покращити прозорість фінансової діяльності підприємства. Це важливо не тільки для внутрішнього контролю, але й для залучення інвесторів і кредиторів.

Процес інвентаризації також є важливим елементом в управлінні ризиками на підприємстві. Він дозволяє виявляти потенційні загрози для стабільності бізнесу, такі як неплатежі або неефективне використання активів, і вчасно реагувати на них. Це особливо важливо в умовах економічної нестабільності.

Таким чином, роль інвентаризації в управлінні активами і зобов'язаннями сільськогосподарських підприємств є невід'ємною частиною забезпечення фінансової стабільності та ефективності їх діяльності. Регулярне і детальне проведення інвентаризації дозволяє оптимізувати процеси управління, покращити облік ресурсів та забезпечити відповідність даних фінансовій звітності.

Список використаних джерел

1. Литвиненко В. С. Інвентаризація активів і зобов'язань як інструмент відновлення обліку в сільськогосподарських підприємствах в умовах воєнного стану / В. С. Литвиненко // Economics and Business Management. – 2024. – Vol. 15, No. 1. – С. 92-109. – Режим доступу: <https://economicscience.com.ua/web/uploads/pdf/Economics%20and%20Business%20Management,%202024,%20Vol.%2015,%20No.%201-92-109.pdf>.
2. Луцик Ю. О. Інвентаризація в системі управлінських рішень суб'єкта державного сектору / Ю. О. Луцик // Економіка та держава. – 2018. – № 7. – С. 54-59. – Режим доступу: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/7_2018/54.pdf.
3. Щорічна обов'язкова інвентаризація активів та зобов'язань / Дебет-Кредит. – 2023. – Режим доступу: <https://debet.com.ua/news/shchorichna-obovyazkova-inventaryzatsiya-aktyviv-ta-zobovyzan>.

Abstract: *The role of inventory of assets and liabilities in the management of agricultural enterprises, in particular under martial law, is considered. It is determined that inventory is an important tool for restoring accounting and adjusting financial and production processes. Special attention is paid to the specifics of*

inventory in the agricultural sector and its impact on increasing the efficiency of management decisions.

Key words: *inventory, assets, liabilities, accounting, management decisions.*

Науковий керівник:

Дубініна М.В.

доктор економічних наук, професор,

завідувач кафедри обліку і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет

УДК 657.421:631.1

Методологічні аспекти оцінки в бухгалтерському обліку: теорія і практика

Кіпер Марія

Здобувач вищої освіти спеціальності 071 Облік і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: *Досліджуються методологічні аспекти оцінки в бухгалтерському обліку на аграрних підприємствах в умовах цифрової економіки. Проаналізовано сучасні методи оцінки активів та зобов'язань, а також застосування інформаційних технологій для автоматизації облікових процесів. Результати дослідження підтверджують ефективність цифрових систем у покращенні точності та прозорості фінансової звітності.*

Ключові слова: *методологія оцінки, бухгалтерський облік, аграрні підприємства, цифрова економіка, автоматизація обліку, інформаційні технології.*

Актуальність теми методологічних аспектів оцінки в бухгалтерському обліку зростає на фоні сучасних викликів, які стоять перед аграрними підприємствами в умовах цифрової економіки. Оцінка в обліковій практиці є ключовим інструментом, що дозволяє забезпечити правильність обліку, прийняття ефективних управлінських рішень та дотримання вимог законодавства. Враховуючи специфіку аграрного сектору, який має свою сезонність, високий рівень ризику та залежність від природних умов, методи оцінки набувають особливої значущості. Крім того, актуальність цієї проблеми посилюється необхідністю адаптації облікових систем до нових технологій, які використовуються в умовах цифрової економіки.